

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. K.**, bývajúcej v P., zastúpenej G., so sídlom v B., proti žalovanému **F.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 18/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2011 sp. zn. 4 Co 440/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 30. júna 2011 č.k. 18 C 18/2010-203 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru daného jej listom žalovaného z 25. novembra 2009 a náhrady mzdy a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1.635,88 Eur na účet advokáta do troch dní. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa pracovala ako odborná asistentka v útvare generálnej riaditeľky žalovaného a jej hlavnou úlohou bolo spracovávať výzvy implementácie prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a jej hlavnou pracovnou náplňou bolo pripravovať tieto výzvy, spracovávať pripomienky z jednotlivých oddelení ako aj riadiaceho orgánu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Po príchode novej generálnej riaditeľky bola priradená na odbor metodiky, analýz a hodnotenia dopadov, kde naďalej pracovala aj na uvedených výzvach. Pozícia žalobkyne ako odborný asistent riaditeľa odboru bola 31. októbra 2009 zrušená a od 1. novembra 2009 bola presunutá na pozíciu analytik pomoci. Rozhodnutím o organizačných zmenách v rámci odboru metodik analýz a hodnotenia dopadov z 20. októbra 2009 žalovaný zrušil pracovné miesto žalobkyne - odborný asistent riaditeľa odboru a predložil jej pracovnú náplň z 1. novembra 2009, ktorú

žalobkyňa nepodpísala. Svedeckými výpoveďami mal súd preukázané, že základnou povinnosťou analytika hodnotenia pomoci bolo to, čo bolo uvedené v pracovnej náplni z 1. novembra 2009 a prácu analytika hodnotenia pomoci možno podradiť pod analytickú činnosť a prípravu návrhov na rozhodovanie orgánu štátnej správy alebo územnej samosprávy verejných zdrojov alebo štrukturálnych nástrojov Európskej únie. Mal za preukázané, že pracovná náplň z 1. novembra 2009 je len podrobnejšie rozpísaný druh práce, na ktorom sa účastníci dohodli v pracovnej zmluve z 13. januára 2009 v znení jej zmeny z 23. apríla 2009, a teda nešlo o preradenie na iný druh práce v zmysle § 55 Zákonníka práce. Obidve pracovné náplne bolo možné považovať za súčasť druhu práce, na ktorom sa žalobkyňa so žalovaným dohodla 13. januára 2009 v pracovnej zmluve v znení zmeny z 23. apríla 2009. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobkyňa sa nedostavila na pracovisko v dňoch 4. - 12. novembra 2009, a tiež 13., 16. - 19., 20., 23. a 24. novembra 2009. Dospel k záveru, že žalobkyňa tým, že odmietla vykonávať prácu dohodnutú v pracovnej zmluve z 13. januára 2009, bližšie konkretizovanú v pracovnej náplni z 1. novembra 2009, a z dôvodu nedostavenia sa na pracovisko v uvedených dňoch, závažným spôsobom porušila pracovnú disciplínu. Keďže odborová organizácia ani zamestnanecká rada u žalovaného neexistovali, žalovaný nemal s kým ako legitímnym zástupcom zamestnancov právne relevantným spôsobom prerokovať okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou. Vzhľadom k tomu, že pracovná náplň sa u žalobkyne nezmenila, nebol daný dôvod pre rozviazanie pracovného pomeru z organizačných dôvodov podľa § 63 ods. 1 Zákonníka práce, pri ktorom by sa žalobkyňa stala nadbytočnou. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. decembra 2011, sp. zn. 4 Co 440/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne vo veci samej potvrdil a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Potvrdenie rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej právne odôvodnil poukazom na ustanovenie § 68 ods. 1 písm. b/, § 47 ods. 1 písm. b/, § 81, § 82, § 74 a § 233 ods. 2 Zákonníka práce, vecne tým, že neospravedlnené absencie žalobkyne v práci v dňoch uvedených v okamžitom skončení pracovného pomeru boli v konaní nepochybne preukázané a zhodne s názorom súdu prvého stupňa nepovažoval ani odvolací súd obranu žalobkyne týkajúcu sa zmeny vykonávania dohodnutého druhu práce v dôsledku organizačnej zmeny za dôvodnú. Uviedol, že Zákonník práce ani iný právny

predpis nedefinuje čo je druh práce, ani nevymedzuje, akým spôsobom možno druh práce dohodnúť. S dohodnutým druhom práce súvisí aj pracovná náplň. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že aj keď pracovná náplň žalobkyne z 1. novembra 2009 je širšia ako pracovná náplň z 23. apríla 2009, obidve tieto pracovné náplne možno považovať za dohodnutý druh práce, na ktorom sa dohodla žalobkyňa so žalovaným v pracovnej zmluve z 13. januára 2009 v znení zmeny z 23. apríla 2009. Preto, keď sa žalobkyňa v uvedené dni nedostavila na pracovisko a odmietala vykonávať prácu dohodnutú v pracovnej zmluve, dopustila sa závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktoré zakladalo dôvod pre danie jej okamžitého skončenia pracovného pomeru. Okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalobkyni žalovaným listom z 25. novembra 2009 spĺňalo aj všetky hmotnoprávne predpoklady. Záverom uviedol, že ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, zamestnávateľ nemá povinnosť prerokovávať okamžité skončenie pracovného pomeru, a to z dôvodu neexistencie druhého subjektu. Právo na prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru je právom zamestnancov a nie povinnosťou zamestnávateľa. V prípade, ak zamestnávateľ nemá zástupcov zamestnancov (zamestnanecká rada, zamestnanecký dôverník), nie je tak splnená podmienka uvedená v hypotéze právnej normy ustanovenia § 74 Zákonníka práce (existencia zástupcov zamestnancov na prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru). V konaní bolo preukázané, že u žalovaného, ktorý mal viac ako 50 zamestnancov, nepôsobila zamestnanecká rada (§ 233 ods. 2 Zákonníka práce), z ktorého dôvodu nemožno vyvodzovať neplatnosť výpovede pre neprerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyne zástupcami zamestnancov.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Namietala, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Navrhla zrušiť rozhodnutia súdov nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V obsiahlom dovolaní žalobkyňa zopakovala skutočnosti uvádzané v priebehu prvostupňového aj odvolacieho konania, zopakovala skutkový stav veci a dôvody, pre ktoré považuje rozhodnutia súdov nižších stupňov za nesprávne. Uviedla, že žalobkyňa sa nemohla dopustiť porušenia pracovnej disciplíny nedostavením sa na pracovisko, pretože chodiť do práce prestala až po tom, čo jej žalovaný prestal prideliť prácu, okamžité skončenie pracovného pomeru

je v rozpore s dobrými mravmi, keď žalovaný jej chcel nanútiť preradenie na inú prácu čo odmietla, postup žalovaným pri ukončení pracovného pomeru bol nesprávny, pretože pracovný pomer mal byť ukončený z dôvodu nadbytočnosti v dôsledku organizačnej zmeny, rozhodnutím o organizačných zmenách žalovaný navodil u žalobkyne tzv. pracovné vákuum, pre ktoré nebolo možné pokračovať vo výkone práce v zmysle pracovnej zmluvy, preto zavinenie žalobkyne v súvislosti s jej absenciou na pracovisku je vylúčené, okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné pre nesplnenie povinnosti podľa § 74 Zákonníka práce – jeho predchádzajúceho prerokovania, poukázala na nesprávne vyporiadanie sa súdom s otázkou druhu práce uvedeného v pracovnej zmluve a zopakovala, čím odôvodnila svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. K odňatiu možnosti konať pred súdom prvého stupňa malo dôjsť podľa názoru žalobkyne tým, že súd nevykonal ňou navrhované ďalšie významné dôkazy a bezdôvodne ukončil dokazovanie pri neúplne zistenom skutkovom stave, na základe čoho dospel k nesprávnemu právnemu záveru pri kvalifikácii otázky druhu práce a tým, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalovaného z 11. marca 2010, o ktorého existencii sa dozvedela až z písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorého je zrejmé, že súd prvého stupňa prevzal právny názor uvádzaný žalovaným v tomto podaní do svojho rozhodnutia. Nedoručením vyjadrenia žalovaného žalobkyňi súd vytvoril stav nerovnosti účastníkov v konaní, pretože toto podanie malo rozhodujúci vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa aj odvolacieho súdu. Odňatie možnosti konať pred súdom je potrebné vidieť tiež v tom, že súd nevypočul ňou navrhovanú svedkyňu Ď. a oboznámil len jej výpoveď v iných konaniach, v ktorých súd dospel k inému právnemu názoru týkajúcemu sa povinnosti vopred prerokovať výpovede žalovaného so zástupcami zamestnancov. Namietla tiež, že súd prvého stupňa bez toho, aby vyhlásil dokazovanie za skončené v súlade s § 120 ods. 4 O.s.p., nepokračoval v dokazovaní a nečakane vyzval zástupcov na záverečné reči. Odňatie možnosti konať pred odvolacím súdom potom spočívalo v tom, že odvolací súd sa vo svojom odôvodnení nevyporiadal so všetkými námietkami, ktoré uviedla žalobkyňa v dôvodoch odvolania, je preto nepreskúmateľné, pretože nemá takmer žiadne odôvodnenie. Konštatovanie odvolacieho súdu, týkajúce sa pracovnej náplne považuje za nezmyselné, a nepravdivé je odôvodnenie ohľadne prerokovania okamžitého skončenia pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov – jeho nepotrebnosti. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa vôbec nezaobera odvolaním žalobkyne, v ktorom brojila proti dôvodom uvedeným v rozhodnutí súdu prvého stupňa, čo je porušením práva na spravodlivý proces.

Žalovaná písomné vyjadrenie k dovolaniu žalobkyne nepodala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania, a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich novej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravuje tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní.

S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak – na rozdiel od taxatívne vymenovaných väd – (len) v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (por. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné (vada takejto povahy sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá).

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Dovolateľka namietala, že v konaní pred súdom prvého stupňa jej bolo odňaté právo konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa jej neumožnil navrhovať a vykonávať dôkazy potrebné pre rozhodnutie veci, nevykonal dôkaz výsluchom navrhovanej svedkyne Ď., nevyhlásil dokazovanie za skončené, nepoučil účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p., a nedoručil jej vyjadrenie žalovaného z 11. marca 2010, v dôsledku čoho sa k nemu nemohla vyjadriť. Odňatie možnosti konať pred súdom odvolacím súdom potom spočíva v jeho nedostatočnom odôvodnení jeho rozhodnutia, ktoré považuje za nespreskúmateľné.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých

jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobkyni neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

V zmysle čl. 38 ods. 2 prvej vety Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd) každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) sa v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Pokiaľ dovolateľka namietala, že súd jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že nevykonal ňou navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však

súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľka v danej veci využila (nebolo jej odňaté). Právo navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Dôvodnou preto nie je námietka žalobkyne, že súd prvého stupňa svedkyňu Ď. osobne nevypočul, ale dokazovanie vykonal oboznámením s jej výpoveďou v inom konaní.

Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (por. napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999). Odvolací súd (ani okresný súd) preto nevykonaním dôkazu, navrhovaného dovolateľkou ju nevytlúčili z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva. Tvrdenie o neúplnosti vykonaného dokazovania, resp. že súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, predstavuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Dovolací súd môže v dovolacom konaní prihliadnuť k takýmto namietaným nedostatkom len vtedy, ak je splnený predpoklad prípustnosti dovolania (o taký prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Ak za takéhoto skutkového stavu súd upustil od ďalšieho dokazovania (por. čl. 176), takýmto postupom neodňal žalobkyňi možnosť konať pred súdom (na tomto mieste dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie je na súde vedené od 29. januára 2010).

Pokiaľ dovolateľka namieta aj nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, dovolací súd poznamenáva, že dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z § 132 O.s.p. vyplýva, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý

za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O.s.p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Z uvedeného vyplýva, že ak dovolací súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdmi nižšieho stupňa, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Dovolateľka vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. odôvodňovala tiež tým, že súd prvého stupňa nevyhlásil dokazovanie za skončené v súlade s ustanovením § 120 ods. 4 O.s.p., a nepochopiteľne konštatoval, že má vo veci jasno a vyzval právneho zástupcu žalobkyne na záverečnú reč, na ktorú nebol pripravený.

Podľa § 118 ods. 4 O.s.p., ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p., súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní z 30. júna 2011 vyplýva, že súd prvého stupňa uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Pokiaľ dovolateľka za vadu konania považuje to, že súd prvého stupňa pred vyhlásením tohto uznesenia nedal účastníkom poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p., dovolací súd poznamenáva, že táto poučovacia povinnosť nie je viazaná na okamih pred skončením dokazovania, ale ju súd môže dať účastníkom ústne alebo písomne hneď po začatí konania. Nesplnením tejto povinnosti sa ale neodníma účastníkovi možnosť konať pred súdom. Má ten následok, že účastník môže aj po vyhlásení dokazovania za skončené označiť a predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Z obsahu spisu však

vyplýva, že účastníkom konania bolo zo strany súdu prvého stupňa dané poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a to už v predvolaní na pojednávanie vytýčené na termín 21. septembra 2010. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca žalobkyne prevzal predvolanie na toto pojednávanie obsahujúce aj poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. prostredníctvom svojho splnomocnenca 2. augusta 2010.

Dovolateľka preto neopodstatnene namietala, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p., jej súd odňal možnosť pred súdom konať.

Pokiaľ dovolateľka namietala i to, že súdy obidvoch stupňov vychádzali pri rozhodovaní z nesprávne zisteného skutkového stavu veci (por. ... „rozhodol na neúplnom skutkovom základe“...), z obsahového hľadiska sa jedná o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto dovolateľkou tvrdená vada (keby k nej v konaní došlo, čo dovolací súd neposudzoval) by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.; takáto vada predstavuje totiž relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Pre úplnosť treba dodať, že ani námietka dovolateľky spočívajúca v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, nezakladá zmatečnosť rozhodnutia v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať. I keby tvrdenia dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené (dovolací súd ich ani z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Postupom súdu prvého stupňa, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Neopodstatnená je preto jej námietka, že namietaným postupom súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazovala dovolateľka a ktorá mala spočívať v odňatí jej možnosti konať pred súdom tým, že rozsudok odvolacieho súdu nebol dostatočne odôvodnený.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) pričom sa zároveň stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu bolo preto potrebné posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Berúc do úvahy tento kontext je zrejmé, že odvolací súd dal jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky podstatné skutkové a právne otázky týkajúce sa predmetu prejednávanej veci, a to tak, ako sú tieto uvedené na strane 4 až 8 prvostupňového rozsudku. Okrem toho sa osobitne vyjadril aj k odvolacím námietkam žalobkyne poukazujúc na zákonné podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce a konštatujúc, že bolo preukázané porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom žalobkyňou s poukazom na ustanovenie § 47 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce a zaujal stanovisko aj k namietanému ustanoveniu § 74 Zákonníka práce. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa tak spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. V súvislosti s tým dovolací súd dodáva, že podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho i Ústavného súdu Slovenskej republiky nemusí odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Ďalej poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaobera správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Žalobkyňa svoje dovolanie odôvodnila aj tým, že v konaní došlo k inej vade konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady

konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Pokiaľ žalobkyňa za inú vadu konania považuje nesprávnosť zistení skutkového stavu veci súdmi nižších stupňov, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávnych (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Žalobkyňa ako ďalší dovolací dôvod uvádzala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Keďže ustanovenia § 237, § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa

§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný v dovolacom konaní nepodal návrh na rozhodnutie o trovách tohto konania, dovolací súd mu ich náhradu nepriznal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová